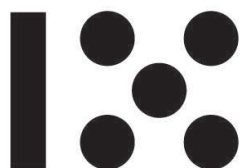

Součást projektu Plzeň - Evropské hlavní město kultury 2015
Centrum pro komunitní práci západní Čechy

DEMOKRATICKÁ ŠKOLA: PĚSTUJ PROSTOR 2015

KATALOG PROJEKTŮ

KREATIVNÍ

Podporujeme Plzeň –
Evropské hlavní město
kultury 2015.

www.plzen2015.cz

2015 Plzeň
Evropské hlavní město kultury

PLZEŇSKÝ KRAJ

OBSAH

Úvod	4 - 5
Program Kreativní demokratická škola: Očima metodičky Olgy Mourkové	6
Fotografie ze závěrečné konference	7 - 13
Projekty:	
Duhový koutek / Škola: 16. Základní škola a Mateřská škola Plzeň, Tým: VIII. A	14 - 15
U velblouda / Škola: 28. Základní škola Tým: 7. B „Bagři“	16 - 17
Sokolské hřiště / Škola: Masarykova Základní škola Tým: 9. třída „Projektáci“	18 - 19
Sportujeme společně, aneb Šídlovák nás baví / Škola: Integrovaná střední škola živnostenská Tým: 1. E	20 - 21
Tunel fantazie / Škola: Střední škola informatiky a finančních služeb, Tým: 2. E	22 - 23
O projektu Plzeň - Evropské hlavní město kultury 2015	24 - 25
Centrum pro komunitní práci západní Čechy	25 - 26
Poděkování	26 - 27

ÚVOD

Publikace, kterou právě držíte v ruce, vznikla jako shrnutí třetího ročníku programu Kreativní demokratická škola: Pěstuj prostor. Programu se ve školním roce 2014/15 zúčastnilo šest týmů z plzeňských základních a středních škol.

Program Kreativní demokratická škola je zaměřen na rozvoj občanských kompetencí žáků a zároveň na vytváření povědomí o hodnotách veřejného prostoru. Skrze veřejný prostor můžeme nahlédnout hodnoty, které nás provázejí celý život, a proto je důležité naučit se umět tyto hodnoty vnímat a pečovat o ně. Žáci a studenti získávají prostřednictvím programu zkušenosti s vědomím společenské odpovědnosti a také s aktivním přístupem k prostředí, ve kterém žijí. Realizaci svých projektů žáci konzultují s odborníky, veřejností i zástupci místní samosprávy, aby mohli na závěrečné konferenci obhájit pozitivní přínos projektů pro občany města Plzně a otevřeli tím možnost své projekty realizovat.

Zapojení žáků a studentů do programu proběhlo i v letošním programu prostřednictvím týmů, ve kterých pracovali. Hlavním úkolem bylo určit si veřejné prostranství, s jehož stavem nejsou spokojeni, a rozpracovat způsob, kterým by se problematika daného veřejného prostranství měla řešit. Týmy při přípravě návrhů úprav oslovovaly veřejnost ve vybrané lokalitě, konzultovaly své záměry s úřady a absolvovaly konzultace s architekty i dalšími odborníky. Své aktivity týmy zpracovávaly do výstupů, které zahrnovaly např. vytvoření prezentace, projektové knihy, vytvoření modelu řešené lokality. Na závěr představily své projekty na závěrečné konferenci v KD Peklo před stovkou diváků a odbornou porotou.

Úkolem odborné poroty bylo vyzdvihnout silné i slabé stránky jednotlivých projektů. Porota se zabývala jak návrhem řešení problematiky vybrané lokality, tak i uchopením samotné prezentace. Žáci takto získali zpětnou vazbu,

kterou mohou využít k další práci na projektu i ve svém budoucím studiu.

Do letošního ročníku programu KDŠ 2014/2015 vstoupily školy, které se účastnily poprvé, i školy, které se již účastnily některého z ročníků minulých. Je třeba zmínit tým církevního gymnázia, který pokračoval ve svém projektu z minulého roku. Projekt se zabýval řešením podchodu v ulici Sirková a měl za cíl oživení prostoru jeho vymalováním a tím i připravením prostoru pro tzv. busking čili pouliční vystupování spojené s odměnou od veřejnosti. Skvěle připravený projekt se bohužel nepodařilo finalizovat, ale zároveň díky osobní motivaci členů týmu vzniklo při přípravě projektu hudební uskupení, které ve své tvorbě nadále pokračuje. Týmy uchopily problematiku velice zodpovědně a vybíraly pro své projekty místa, která si skutečně zaslouží pozornost. Důležité je, že studenti a žáci si dokázali učinit o prostoru konkrétnější představu a identifikovali některá nosná témata, která v současné době

většina z nás přehlíží nebo si je neuvědomuje. Doporučujeme tedy seznámit se všemi navrhanými záměry.

Program pořádá společnost Plzeň 2015, o.p.s., pověřená realizací projektu Evropské hlavní město kultury, spolu s Centrem pro komunitní práci západní Čechy (dále jen CpKP ZČ). Využívá metodiky, které vyvinulo CpKP ZČ a Gemini, o.s., v rámci grantu Zvyšování kvality ve vzdělávání v Plzeňském kraji z OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Program je žákovskou paralelou celoobčanského programu Pěstuj prostor společnosti Plzeň 2015.

OČIMA METODIČKY OLGY MOURKOVÉ

Hlavní myšlenkou vzdělávacího programu Kreativní demokratická škola je předpoklad, že důležitým přínosem škol by mělo být cílené zapojení žáků do aktivního spolupodílení se na občanském životě. I přesto, že si program neklade za cíl přinést závratnou změnu v uvažování mladých lidí, je vidět, že studenti a žáci, kteří se tohoto programu zúčastní, získají během roku mnoho praktických zkušeností, které mohou využít při utváření svého občanského postoje v budoucím životě. Je zajímavé pozorovat, jak se z idejí, se kterými žáci na začátku do projektu přicházejí, stávají plnohodnotné záměry mající velice blízko k naplnění.

V průběhu roku žáci své projekty přijímají za vlastní, neváhají přispět svým dílem a mají motivaci jejich realizaci „dotáhnout“. Mezi další pozitivní momenty rozhodně patří atmosféra ve třídách, která je pro žáky motivující. Je však nutné dodat, že mnoho práce odvedou sami učitelé, kteří svým přístupem přinášejí dětem a studentům potřebný náhled k uchopení daného tématu.

KONFERENCE

ZÁVĚREČNÁ

PREZENTACE PROJEKTŮ

**ŠKOLA: 16. ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA PLZEŇ,
PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE, AMERICKÁ 30**

TÝM : VIII. A

VEDOUcí UČITELÉ: MGR. LAVIČKOVÁ IVETA A MGR. ŠIŠKA VLASTIMIL

NÁZEV PROJEKTU: DUHOVÝ KOUTEK

Veřejný prostor, který je majetkem městského obvodu, v katastrálním úřadě označen jako zeleň a v mluvě místních a dětí označován jako „Koutek“, si zvolili k řešení žáci VIII. A z 16. Základní školy. Koutek se nachází v těsném sousedství železniční stanice Plzeň – zastávka. Žáci si toto místo vybrali, protože se poslední dobou mění a zdá se být víc a víc zanedbané, plné odpadků, a objekty zde umístěné by potřebovaly opravu. Jelikož je to místo v blízkosti centra, navštěvují ho všechny věkové kategorie. V dopoledních hodinách převážně maminky na mateřské dovolené, děti z MŠ a mladší žáci ZŠ. V odpoledních hodinách jsou zde k vidění senioři a mladé páry. Mnoho lidí z města nemá vlastní zahrádku a mají kladný vztah k přírodě. „Duhový koutek“ může být příjemným místem přibližujícím přírodu městu. Své místo si zde mohou najít nejen ti, kteří si potřebují na chvíli odpočinout, ale i cestující čekající na vlak nebo děti pro své hry. V současné době je celý prostor často znečištěn odpadky a více než místem her, setkávání

a odpočinku se stává místem, kde se především ve večerních hodinách scházejí party a „gangy“, které prostor znečišťují a ničí. Většina žáků z tohoto týmu bydlí v blízkém okolí. . O to více je pak mrzí, že se na tento kousek zeleně zapomíná, a chtěli by to změnit.

Žáci by si přáli, aby se zde všichni mohli cítit bezpečně a příjemně, jako třeba ve Smetanových nebo Křižíkových sadech. Chtějí, aby prostor „Duhového Koutku“ již na první pohled lákal k posezení, odpočinku a děti ke hrám. Chtějí místo bezpečné a přehledné (odstranění keřů a velkých kamenů), zakončené betonovou zdí s namalovanými veselými motivy, odhlučněné vysázením živého plotu směrem ke kolejišti. Místo čisté, bez odpadků, nedopalků a nezničených atrakcí pro děti. Žáci rádi pomohou s úklidem místa a propagací projektu, je ale také nutná přítomnost pracovníků komunálních služeb. Předpokládaný rozpočet na realizaci celého projektu je 156 381,-Kč.

TÝM: BAGŘI 7. B

VEDOUcí UČITELKA: MGR. SVOBODOVÁ IVETA

NÁZEV PROJEKTU: U VELBLOUDA

JARMARK

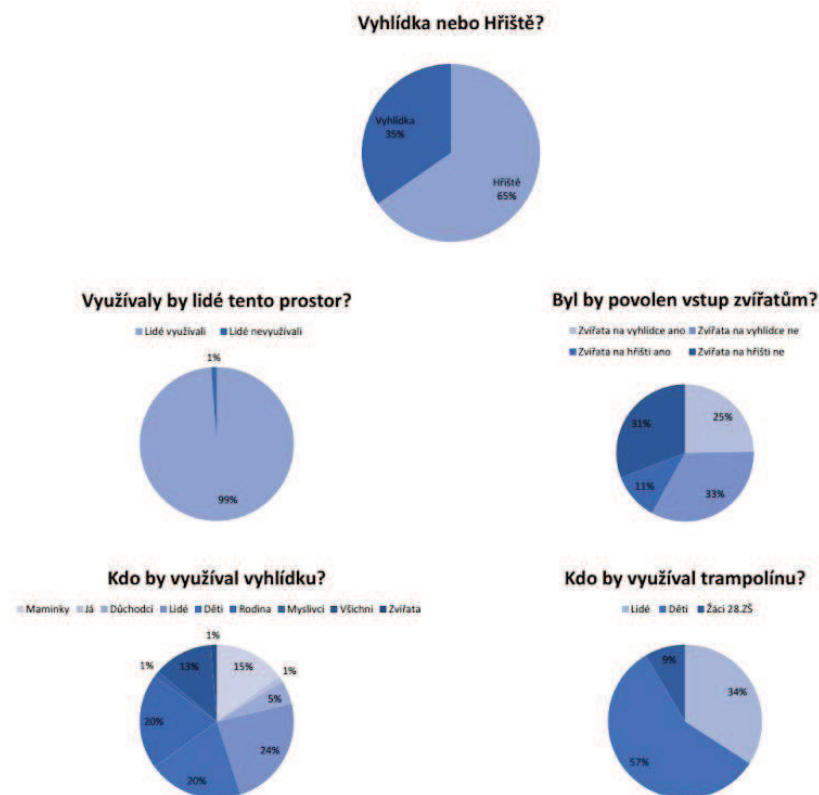

Námětem projektu týmu z 28. ZŠ, který si vybral jméno Bagři, se stal nevyužitý zelený prostor v blízkosti školy. Jedná se o místo, které je na očích i pro ostatní lidi především z okolí. Žáci mají na neutěšený prostor výhled z oken a jsou připraveni přispět k úpravě a následné péči o něj. Tímto místem si spousta lidí zkracuje cestu na zastávku MHD nebo ke škole. Název svého projektu zvolili žáci především proto, že velbloud je jedním ze symbolů Plzně, a zároveň chtějí, aby velbloud byl hlavní dominantou místa a atrakcí pro děti.

Cílem realizace projektu je na neopečovaném místě zřídit příjemné odpočinkové místo s herními prvky, kde se lidé rádi zastaví a budou se tam rádi vracet. Využijí ho nejen žáci školy, ale i ostatní obyvatelé Doubravky a Lobeze.

Žáci svůj projektový záměr nejprve konzultovali s veřejností prostřednictvím dotazníků a potom také i se starostou městského obvodu p. Chalupným. Městský obvod má připravený projekt v Ulici na Dlouhých, na který by mohl žákovský projekt

„U velblouda“ pěkně navazovat. Celkové náklady k realizaci projektu vyjdou cca na 500 000,- Kč.

TÝM: 9. TŘÍDA „PROJEKTÁCI“
VEDOUcí UČITEL: MGR. KRAUSOVÁ PAVLA
NÁZEV PROJEKTU: SOKOLSKÉ HŘIŠTĚ

V rámci projektu Kreativní demokratická škola: Pěstuj prostor si tým deváťáků z Masarykovy základní školy vybral veřejný prostor, který se nachází v bezprostřední blízkosti školy. Je to oplocené místo s hřištěm, které by si zasloužilo renovaci, po níž by tento prostor mohl sloužit veřejnosti ke sportování i odpočinku. Návrh žáci konzultovali s veřejností prostřednictvím letáků a získávali zde velice kladné ohlasy. Třída se také sešla s panem architektem Chvojkou, který jim udělal přednášku o možnosti úprav zvoleného prostoru.

Prostor je majetkem T. J. Sokol, a proto musela třída začít komunikovat se Sokolem. Za tímto účelem se sešli se starostkou Sokolu a projednali přístupnost místa široké veřejnosti, s čímž paní starostka souhlasila.

Cílem navrhovaného projektu je rekonstrukce hřiště a ostatního venkovního prostoru tak, aby mohlo být otevřeno veřejnosti a mohla ho ve větší míře využívat i škola. Celkový odhad k realizaci projektu je 1 786 261,- Kč včetně DPH.

Realizace projektu by byla velice náročná a z části by ji musel finančně zaštitit i Sokol. Dále by Sokol také musel oslovit stavební firmu a zadat jí návrh realizace úprav prostoru a rozpočet akce. Škola by Sokol podpořila při shánění případné finanční dotace (články, dopisy, podpisové akce apod.). Žáci a pedagogové Masarykovy školy by rádi vypomohli s úklidem, prořezáváním a vysazováním zeleně, natíráním apod. Jsou také ochotni vypomáhat Sokolu při organizování různých akcí pro jejich členy a rodinné příslušníky.

TÝM: TŘÍDA 1. E

VEDOUcí UČITELE: MGR. SOŇA POKRUPOVÁ A LENKA KADEČKOVÁ, DIS.

NÁZEV PROJEKTU: SPORTUJEME SPOLEČNĚ, ANEB ŠÍDLOVÁK NÁS BAVÍ

Studenti z týmu Integrované střední školy živnostenské se zabývali málo známým, ale navštěvovaným místem v blízkosti Šídlovského rybníka. Vybraný prostor je ideální ke sportovnímu využití, a přitom zde například zcela chybí sportovní hřiště. Většina návštěvníků místo využívá jen pasivně k opalování nebo chvilkovému posezení, popřípadě místem jen projíždí na kole. Cílem projektu je, aby na tomto místě vzniklo víceúčelové hřiště (volejbal, nohejbal apod.), v jehož blízkosti by se nacházela aktivní zóna s posilovacími stroji zabudovanými do terénu. Studenti naplánovali rekonstrukci stávajícího ohniště a opravení nebo dodání nových laviček. Součástí vybavení by měl být altán, který poskytne stín popř. přístřeší při náhlé změně počasí. V projektu je také počítáno s dodáním stojanů na kola pro cyklisty a odpadkových košů, aby místo bylo možné udržovat v čistotě. Pro lepší přístup je potřeba upravit stávající cestu, která vede od hráze rybníka k vybranému místu. Toto všechno by mělo vést k vytvoření prostoru k seznamování a zábavě pro obyvatele

a návštěvníky města Plzně. Celkový odhad prostředků nutných k realizaci projektu je 550 000,-Kč.

TÝM: TRÍDA 2. E

VEDOUcí UČITELE: ING. OUDOVÁ ALENA A MGR. LOPATOVÁ PAVLA

NÁZEV PROJEKTU: TUNEL FANTAZIE

Studenti si vybrali jako téma svého projektu tunel, který se nachází v Borském parku a slouží jako průchod k dětskému hřišti. Průchod je ve špatném stavu a vypadá to, že v nejbližší době vypadat lépe nebude. Proto se rozhodli s tímto místem něco udělat a pokusit se tento tunel zkulturnovat. Průchodem prochází denně mnoho lidí včetně dětí, proto je důležité, aby tento průchod vypadal tzv. „k světu“.

Cílem projektu je změnit okolí i samotný tunel tak, aby zde nebylo chození pro děti za trest, ale za odměnu. Ideální představa studentů je taková, že místo kolem tunelu i samotný tunel bude zkrášlen. Studenti chtěli tunel nabarvit zevnitř i zvenčí a také ho očistit od mechu a různých nečistot v okolí. Zde bohužel tým narazil na Správu železniční dopravní cesty, která tunel spravuje a vymalování nepovolila. Svůj záměr studenti tedy upravili a tunel i jeho okolí uklidili. Odstranili z něho vlastními silami nečistoty, oškrabali usazeniny a osázeli ho podél brány maceškami. Jelikož jejich práce přinesla velký

pozitivní ohlas, chtějí žáci pokračovat v komunikaci se správcem tunelu a původní záměr dotáhnout do konce. Náklady, které jsou potřebné k realizaci projektu, se týkají pouze nákupu barev.

O PROJEKTU PLZEŇ - EVROPSKÉ HLAVNÍ MĚSTO KULTURY 2015

Evropské hlavní město kultury je projekt, který je víc než festival, víc než prezentace umělců, víc než jednorázové oživení města, víc než reklamní prostor pro sponzory. Je to projekt, který má sílu změnit vnímání Plzně, vnímání role kultury, stát se milníkem ve vývoji města.

Celoroční program Evropského hlavního města kultury vytváří prostor k podpoře Plzně jako nového mezinárodního kulturního centra. Svět uvidí, uslyší a ochutná krásu jedinečného setkání tradice a inovace. Živá připomínka ikonických osobností spojených s kulturním a tvůrčím životem Plzně v kombinaci s originálními nápady umělců a organizátorů z celé Evropy tvoří v programu jedinečný mix velkých i malých událostí, kulturních akcí pro širokou veřejnost i úzce zaměřené publikum, jednorázových zážitků i dlouhodobých rozvojových projektů.

Touto transformací Plzeň, její obyvatelé, správci a partneři na všech úrovních procházejí už od prvního impulsu ke kandidatuře. V tomto procesu si lidé uvědomují, že kultura je každodenní součástí lidského

života a celospolečenské téma. Co jiného by nás nutilo denně debatovat o smyslu investic do kultury a kulturní infrastruktury? Co jiného by nás nutilo denně hledat argumenty pro vyvažování špičkové kultury, podpory talentů a komunitního umění? Co jiného by nás nutilo stavět novou budovu Fakulty designu a umění nebo Nové divadlo? Co jiného by nutilo vedení města a úředníky Magistrátu města Plzně denně debatovat a rozhodovat o kultuře a umění, o evropské myšlence? Toto je obrovský efekt projektu Evropské hlavní město kultury. Kulturu dostat mezi hlavní témata celospolečenské debaty.

Evropské hlavní město kultury je velkou příležitostí objevit, co všechno kultura znamená a přináší, koho oslovuje a zapojuje. Na dlouho dopředu nebude lepší šance ukázat, že kultura je každodenní součástí života všech, že se s ní setkáváme na každém kroku. Že významně zvyšuje kvalitu života celé společnosti svojí schopností odpovídat na lidské otázky jinak než tabulkami, čísly, grafy a křivkami. V roce 2015 v Plzni můžete na vlastní kůži prožít to, jak vás opera dojme k slzám, jak vás výstava naučí toleranci k jiným kulturám, jak výtvarné umění ve veřejném prostoru

objevuje nové kontexty známých míst a také zažít Evropský den sousedů.

Projekty Plzně 2015 a našich partnerů zároveň ukazují, že kus umělce a tvůrčí osobnosti je v každém z nás – ať už jste organizátor malého festivalu, který využije dárcovskou platformu Everfund, zručný designér, který si vyrobí svůj první prototyp ve společné dílně v Depu, busker, který hraje do klobouku v Kopeckého sadech, jeden z více než 300 studentů kurzů Arts Managementu, který získává zkušenosti pro rozvoj svých projektů, parta žáků střední školy, která se zapojí do slavnostního zahájení nebo zvědavý návštěvník města, který se nechá strhnout komentovanou prohlídkou s mobilní aplikací Skryté město.

Stejně jako se město Plzeň proměnilo za posledních dvacet let z totalitní šedi ve skutečně normální evropské město plné barev, je nejvyšší čas k této změně i u lidí. Program Plzně 2015 ukazuje, jakou cestu jsme již od totality ke kreativitě ušli a kudy bychom mohli jít dál. Pokud naši identitu tvoří jednotlivé historické momenty, nyní můžeme prožít jeden takový, který nám umožní experimentovat s novými

kontexty a připravit se na budoucnost, otevřít se, objevovat a znovu ji definovat.

Pro všechny umělce, organizátory i diváky je Evropské hlavní město kultury příležitostí pozvat a hostit evropské umělce a diváky, debatovat o evropských tématech a obohatit je o naši vlastní perspektivu a inspirovat Evropu svými schopnostmi a originalitou. Těším se, že tuto příležitost využijeme s radostí a hrdostí, že při tom pobavíme sebe i diváky a účastníky, a že vytvoříme do budoucna odkaz, který bude stát za to rozvíjet dál.

www.plzen2015.cz

CENTRUM PRO KOMUNITNÍ PRÁCI ZÁPADNÍ ČECHY

Centrum pro komunitní práci západní Čechy bylo založeno v roce 1996. CpKP ZČ je nezisková organizace, která poskytuje služby všem zájemcům z veřejné správy, občanských organizací, škol a soukromého sektoru v následujících oblastech:

MÍSTNÍ UDRŽITELNÝ ROZVOJ

Pomáháme obcím, mikroregionům, místním akčním skupinám i krajům při tvorbě jejich strategických dokumentů. Zároveň se snažíme vytvářet co nejširší

prostor pro diskusi s veřejností o problémech a možnostech rozvoje obcí i regionů. Asistujeme při přípravě konkrétních projektů obcí, podnikatelů i neziskových organizací. Naše zkušenosti sdílíme prostřednictvím publikační činnosti i realizací vzdělávacích akcí.

PODPORA SOCIÁLNÍ INTEGRACE

Orientujeme se na podporu obcí, kraje, poskytovatelů sociálních služeb a dalších organizací v jejich činnostech směřovaných k občanům v tíživých situacích. Zaměřujeme se zejména na komunitní plánování sociálních služeb, které zavádíme a aktualizujeme pro obce a mikroregiony v Plzeňském kraji.

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Nabízíme výchovně-vzdělávací aktivity, které rozvíjejí kritické myšlení žáků, jejich komunikační a prezentační dovednosti, učí je respektovat názory druhých a zároveň vhodně formulovat argumenty vlastní. Naše projekty se dále zaměřují na zapojení škol do života místní komunity a posílení vztahu žáků k místu, kde žijí a studují. Pedagogům poskytujeme poradenství a metodické materiály k obohacení

průřezových témat Výchova demokratického občana a Environmentální výchova.

www.cpkp-zc.cz

Za organizátory bychom především chtěli poděkovat všem zúčastněným pedagogům, kteří vedli žákovské týmy. Jmenovitě se jedná o tyto učitele:

Iveta Lavičková
Vlastimil Šiška
Iveta Svobodová
Klára Pašková
Soňa Pokrupová
Lenka Kadečková
Krausová Pavla
Alena Oudová a Mgr. Pavla Lopatová

Velký díky patří i odborné porotě:

Mgr. Ing. arch. Petr Klíma,
(Plzeň 2015, o.p.s.)
MgA. Eva Gažáková
(Fakulta pedagogická ZČU)
Mgr. et MgA. Roman Černík
(Fakulta pedagogická ZČU)

**Poděkovat chceme i externím konzultantům,
kteří na vybraných problémech spolupracovali
s jednotlivými týmy, jsou to:**

Kristýna Stará, Ondřej Teplý, Aleš Hamhalter

z platformy Architekti ve škole

Jakub Chvojka

z architektonického ateliéru AeroPLAN

Dana Lukášová, školitelka prezentačních dovedností,

vedoucí skautského střediska Střela

**A nám nezbývá než se těšit, co program Kreativní
demokratická škola přinese další rok.**

Ondřej Starý (CpKP západní Čechy)

Tato brožura vyšla v rámci projektu
Kreativní demokratická škola: Pěstuj prostor

společnosti Plzeň 2015, o.p.s.
a Centra pro komunitní práci západní Čechy

Za použití textů a fotografií
jednotlivých žákovských týmů
připravil: Ondřej Starý
Grafický návrh a úpravy: Markéta Stará
Korektury: David Charvát

07/2015